1855. № 145.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 30 NOVEMBER.

De Prijs dezer Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 November.

De Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer Dr. J. Prins, benoemd Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan onze Hoogeschool, zal Zondag aanst. plegtig afscheid nemen van de Rotterdamsche gemeente en op Vrijdag, 7 December aanst., des middags ten 12 ure, zijne inwijdingsrede alhier houden.

— Wij vernemen dat de zilveren beker, waarvan in het verslag van de feestviering van den Heer Hasebroek is melding gemaakt (zie ons vorig nommer), afkomstig is uit het magazijn van den Heer E. J. Jongeneel, alhier.

— Uit Zijderveld heeft men ons het volgende ter plaatsing toegezonden: Zondag ll. werd het orgel der Herv. gemeente alhier plegtig ingewijd. Onze Leeraar R. O. G. Aitten, sprak bij deze gelegenheid over II Samuel VI : 21b. Dit orgel is op verzoek der Predikants, na voldoende inlichting eens deskundige ingewonnen te hebben, van de Rem. Geref. gemeente te Leyden, door de kerkelijke administratie alhier gekocht. Aan den Heer N. Lohman, Orgelmaker te Leyden, was de regeling van dit orgel opgedragen, die zich daarvan op eene voor hem eervolle wijze heeft gekweten.

— Van Vlaardingen wordt gemeld dat de haringvloot thans behouden is binnengekomen, op een schip na, dat voor de dienst is afgekeurd.

— In den avond van Maandag is te Zuid-Beijerland, gezegd den Hitzert, de hofstede van A. Blaak afgebrand. Daar men onmiddellijk toegesneld was, had men reeds het groot aantal vee losgesneden, doch daar men zich onledig hield met de vele waarde in het huis te bergen, deels op een speelwagen, terwijl de rest specie in den regenput werd geworpen (behalve papier p. m. f 80,000), konde men niet beletten dat veel vee in de vlam liep, zoodat behalve den oogst 19 stuks rundvee en 6 paarden zijn verbrand. Men schat het verbrande op f 20,000. Niets was verzekerd.

— Te Haarlem is op den 24sten dezer overleden de Heer W. H. van Voorst, oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en Voorzitter van de Arr. Regtbank aldaar.

— De Heer Mr. F. Cornelf, oud lid van de Tweede Kamer, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, is ll. Vrijdag te Glain in Belgie overleden.

— De Staten der provincie Gelderland hebben een provinciaal subsidie van f 100,000 voor de verbetering van de waterlozing der Geldersche vallei met den aanleg van een kanaal voor praamvaart toegezegd. Die van Utrecht willen ten zelfden einde f 150,000 geven.

— De Kamer van Vertegenwoordigers in Luxemburg heeft het aanhangige spoorwegverdrag goedgekeurd.

— De Heer Rochussen heeft in eene uitvoerige memorie aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de geopperde bedenkingen op zijn voorstel tot het instellen van eene enquête omtrent het misbruik van sterken drank beantwoord. In de eerste plaats betoogt hij daarin, dat het regt van enquête in het naauwste verband staat met dat van petitie, dat de toepassing van dat regt trouwens slechts geringe bezwaren heeft, dat de te verkrijgen uitkomsten liggen binnen de bevoegdheid der Wetgevende Magten en dat de uitkomst kan beantwoorden aan den omslag van het werk. Voor de geheele enquête zullen misschien naauwelijks 100 personen behoeven te worden gehoord, terwijl de uitkomst wel in één jaar zou bekend wezen. De meening des voorstellers is trouwens niet aan te raden volstrekte verbodsmaatregelen, zoodanig als die in sommige der Vereenigde Staten van Amerika genomen zijn, en welker invoering hier te Lande hij noch doelmatig, noch voorzigtig, noch zelfs billijk zou achten, maar wel zoodanige welberaamde zamenwerkende middelen, als waarvan men zich voor de toekomst eene toenemende verbetering mag beloven, zonder dat die gepaard zou gaan met maatregelen welke eenige botsing zouden geven, of verkorting van iemands verkregen regten na zich slepen. Om daartoe te geraken, blijft hij in zijn voorstel volharden, hoe weinig steun hij ook in de Kamer heeft gevonden; mogt de Regering echter verklaren in deze zaak het initiatief te willen nemen en dienaangaande voorstellen te doen, dan zal hij gaarne zijn voorstel intrekken.

— Van het eiland Curaçao wordt gemeld dat den 17den October ll. de bliksem in de R. K. kerk der gemeente Santa Maria, gelegen in de middendivisie van Curaçao, is geslagen. Het ongeval had plaats op het oogenblik dat de Pastoor dier gemeente, de Wel-Eerw. Heer B. Smit, zich met eenige kinderen in de sacristie bevond. De bliksem, die langs den oostgevel in de kerk viel, verbrijzelde bijna alles wat op het altaar stond, ontstak eene der kaarsen, deed eene andere smelten, baande zich op twee of drie plaatsen een doortogt door den muur in genoemde sacristie, wierp daar den Pastoor en een der jongens schier bewusteloos ter aarde, verbrijzelde ook daar alles wat hij ontmoette, en nam op twee plaatsen eenen uitweg door de zijmuren, die even als de gevel vrij wat geleden hebben. De jongen werd ligtelijk aan het hoofd gewond, terwijl de Pastoor door den gloed aan oogen en ooren eenig letsel bekwam.

— Eenige dagen geleden zag het licht het eerste rapport der Staats-commissie, benoemd bij Kon. besluit van 29 November 1853, tot het voorstellen van maatregelen ten aanzien van de slaven in de Ned. koloniën. Dit rapport betreft in de eerste plaats Suriname. Het ontwikkelt de redenen, waarom de Staats-commissie vermeent tot opheffing der slavernij te moeten adviseren. Zij zet op den voorgrond den tegenwoordigen toestand der slaven-bevolking, en stelt de volgende beginselen vast: 1°. eene emancipatie van Staatswege, zonder voorafgaande schadeloosstelling; 2°. teruggave zooveel doenlijk door de geëmancipeerden aan den Staat, van de kosten hunner vrijmaking en maatschappelijke vestiging; 3°. bevoegdheid van den wetgever om te bepalen, op wat wijze aan die voorwaarde zal worden voldaan; en 4°. te zorgen dat de opheffing der slavernij bevorderlijk zij aan de eischen van godsdienst, beschaving en stoffelijke welvaart, of, zoo men hier onteigening op Staatsgezag wil zien, dat de onteigening werkelijk ten algemeene nutte strekke. De commissie meent dat de slaven moeten geholpen worden om de vrijheid in maatschappelijken zin te leeren kennen, met al de verpligtingen die zij oplegt. De zamenwoning der geëmancipeerden moet bevorderd en hun grondbezit geen kweekschool worden voor luiheid, noch aanleiding geven om zich te ontslaan van de heilzame banden van het beschaafde leven.

De commissie behandelt daarna de plaatselijke gesteldheid van Suriname, in betrekking tot het vraagstuk. Op 1 Jan. 1854 telde men aldaar 38,545 lijfeigenen, nagenoeg verdeeld voor een derde in mannen, een derde in vrouwen (de meerderheid) en een derde in kinderen. Men telde daaronder omstreeks 15,000 landbouwers, 5,000 ambachtslieden, 4,500 huisbedienden en ruim 14,000 bejaarden en kinderen, die geen deel aan den arbeid nemen.

De commissie toetst al verder de ingeleverde emancipatie-ontwerpen. De leden brengen drie nieuwe ontwerpen ter tafel, waarvan een wordt aangenomen. Dit verlangt de onteigening niet slechts der slaven, maar ook der plantages, vestiging der gewezen slaven in het gezondste en vruchtbaarste gedeelte der kolonie, in gemeenten van 1,500 tot 2,000 zielen, bestuurd door gouvernements-ambtenaren onder de medewerking van oudsten uit de gemeenteleden. Ligchamelijke kastijdingen, als dagelijksch dwangmiddel, zouden worden afgeschaft; tegen willekeur en misbruik door gepaste regtsvormen gewaakt. Voorts gezorgd voor verzachting en verbetering der zeden, door godsdienstig onderwijs en maatschappelijke organisatie, bevordering van het Christelijk huwelijk en van het familie-leven, opwekking tot het besef van burgerlijke pligten. Aan de meesters wil het ontwerp eene matige, doch billijke schadeloosstelling, en aan den Staat de vergoeding zijner uitgaven verschaffen. De emancipatie-kosten zouden, volgens het ontwerp, op 15 millioen gulden worden geschat. Het rapport treedt in eene uitvoerige toelichting van dit plan en getuigt van een even gemoedelijk als ijverig onderzoek van het vraagstuk.

's GRAVENHAGE, 29 November.

Bij Kon. besluit zijn benoemd tot bewaarders van de hypotheken en van het kadaster, te Hoorn, de Heer J. J. M. Gordon, thans te Amersfoort; te Amersfoort, de Heer G. E. C. Croiset, thans Ontvanger der registratie te Woerden. Voorts tot Ontvangers der registratie en domeinen: te Woerden, de Heer H. L. de Graaf, thans te Helder; te Helder, de Heer W. W. H. van Goudoever, thans Surnumerair, en tot Surnumerair der registratie en domeinen, de Heer G. Bergsma, te 's Gravenhage.

— Bij den Minister van Finantiën is ontvangen f 40, door den R. K. Priester, onder het postmerk Zevenaar, ter voldoening van aan het rijk te kort gedane gelden; en f 14 onder Letter G., postmerk Tilburg, ter voldoening van te min betaalde successieregten.

— Bij het Ministerie van Binnenl. Zaken is ontvangen eene assignatie groot f 203.50, ten behoeve van de slagtoffers van den jongsten watersnood, in de kolonie Suriname bijeenverzameld.

— Men zegt dat de Minister van Binnenl. Zaken bedenkingen heeft gemaakt op het voorstel van den Gemeenteraad alhier, betrekkelijk de heffing eener belasting op het gemaal.

— De Minister van Marine zal op morgen en die van Binnenl. Zaken op Zaturdag geen gehoor verleenen.

— Dingsdag ll. zijn de Heeren Mrs. F. de Greve en Jhr. B. van den Velden, als President en Vice-President van den Hoogen Raad plegtig geïnstalleerd.

— Door den Gemeenteraad zijn met 31 tegen 3 stemmen de voorwaarden aangenomen, waarop de Heeren Hoitrop en Belinfante het *Dagbl. van Zuidholland en 's Gravenhage* zullen overnemen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 28 November.

In deze zitting zijn ingekomen: 1°. een wets-ontwerp tot verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1855 (*Subsidie aan de Maatschappij van Weldadigheid*); 2°. eene missive van den Minister van Koloniën ten geleide van een afschrift van een Koninklijk besluit, houdende bepalingen omtrent het muntloon der koperen pasmunt voor Nederl.-Indië.

De Kamer heeft zich bezig gehouden met het opmaken der nominatiën voor de vervulling der vacatures ontstaan in den Hoogen Raad der Nederlanden, ten gevolge van het overlijden van den Vice-President Mr. J. Op den Hooff, en het eervol ontslag op zijn verzoek verleend aan den Voorzitter Mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven.

Op de eerste lijst zijn gebragt de namen der Heeren Mrs. J. C. Voorduin, Raadsheer in het Prov. Geregtshof in Utrecht; F. F. Karseboom, Advocaat-Generaal bij het Prov. Geregtshof in Noordholland; K. A. Meenssen, lid der Kamer; L. Metman, Advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden; A. de Pinto, Advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

Als eerste Candidaat op de tweede lijst is gebragt de naam van den Heer Mr. C. L. de Vos, President van de Arr.-Regtbank te Utrecht.

In de avondzitting van Woensdag is het opmaken der tweede lijst van Candidaten voor het lidmaatschap in den Hoogen Raad voortgezet, en de Heer Mr. J. H. van der Sande, Raadsheer in het Prov. Geregtshof van Zuidholland, tot tweeden Candidaat benoemd. Bij de stemmingen over een derden Candidaat heeft er door gelijkheid van stemmen, eene loting moeten plaats hebben tusschen de Heeren Jespers en Elout, waarvan de uitslag is dat de Heer Jhr. Mr. R. J. Elout van Soeterwoude, Raadsheer in het Prov. Geregtshof in Zuidholland en lid van de Tweede Kamer, als derden Candidaat is benoemd. Tot vierden Candidaat wordt benoemd de Heer F. J. Jespers, lid der Tweede Kamer en Raadsheer in het Hof van Noordbrabant. En tot vijfden, Jhr. Mr. A. G. van Vredenburch, Auditeur-Militair in de prov. Zuid-Holland. — Beide lijsten zullen den Koning worden aangeboden.

Zitting van Donderdag 29 November.

Aan de orde van den dag zijn: het ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor 1856; dat tot wijziging en verhooging van Hoofdstuk IX *B* der begrooting voor 1854; dat houdende bepalingen omtrent den tijdelijken opslag van meel in entrepôt en andere bergplaatsen; dat tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld, en dat tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen voor het dienstjaar 1855; welke ontwerpen allen met algemeene stemmen zijn aangenomen.

Daarna zijn aan de orde der beraadslagingen over de conclusie van het rapport der Commissie over de nadere inlichtingen op het verslag der Commissie omtrent het Regerings verslag van den staat der West-Indische koloniën over 1851.

Nadat de Heer Hoffman heeft gesproken, is bij de opzending van dit berigt, de Heer Blaupot ten Cate aan het woord.

— Uit de beraadslagingen door de Tweede Kamer omtrent het hooger onderwijs deelen wij nog het volgende mede:

De Heer van Lennep heeft bij die gelegenheid gesproken over de weinige taalkennis der jonge lieden, over hunne weinige bedrevenheid in stijl en spelling en over hunne nog mindere bekendheid met de geschiedenis van het Vaderland. Door verbetering in het lager en middelbaar onderwijs moet daarin voorziening komen. Maar nu reeds moet in de Kamer, zonder iets te praejudicieren, iets tot verbetering daarvan gedaan worden. Men geve namelijk aan jonge lieden de gelegenheid, zich beter in de taal en in de geschiedenis te oefenen. Er zijn evenwel, zegt spr., redenen, die het hem voor het oogenblik nog niet wenschelijk doen achten, nu reeds in het door hem besproken opzigt dadelijke verbetering aan te brengen. Het zijn meer wenken voor de toekomstige regeling van het onderwijs. Een volk, zegt hij, dat geen geschiedenis heeft, is geen natie; een volk, dat er eene heeft en ze verwaarloost, verdient den naam van natie niet meer.

De Minister geeft te kennen, dat hij voornemens was bij art. 82 van het hoofdstuk eene verhooging van *ƒ* 2,000 aan te vragen, ten einde nog een Hoogleeraar in de Vaderlandsche geschiedenis bij de Hoogeschool te Leyden aan te stellen.

De Heer Thorbecke zegt, dat door deze mededeeling des Ministers de beraadslaging, althans voor dit oogenblik veel van haar belang verliest. Spr. zal slechts een enkel woord in het midden brengen over het verband bestaande tusschen het verlangen van den Heer van Lennep en de gronden daarvoor bijgebragt. Spr. gelooft niet, dat de opmerking van den Heer van Lennep, dat de stijl en spelling der jonge lieden en hunne kennis van de geschiedenis veel te wenschen overlaten, ongegrond is; maar spr. gelooft niet, dat daarin voorzien zal worden door het aanstellen van een bijzonderen Hoogleeraar aan een onzer Hoogescholen. Het gebrek vloeit voort uit den gebrekkigen staat van het middelbaar en niet van het hooger onderwijs. Voor het middelbaar onderwijs wordt van Regeringswege nagenoeg niets gedaan. Spr. vraagt of daar nu in is te voorzien door het vestigen van één enkelen stoel aan ééne hoogeschool.

De Heer van Goltstein verklaart geheel in te stemmen, met het zoo even door den Heer Thorbecke aangevoerde.

De Heer van Lennep meent, dat in allen geval het toegezegde, een stap tot verbetering is. Hij brengt daarvoor aan den Minister zijn hartgrondigen dank.

De Heer Thorbecke kan nog niet inzien, hoe de burgerij, die door den Heer van Lennep afgeschetst is, als ten achteren in taal, spelling en geschiedenis, iets zal winnen bij den door den Minister nu toegezegden maatregel.

De Minister antwoordt, dat er eene bijzondere reden aanwezig is, om eene splitsing van den leerstoel voor taal en geschiedenis bij een der Hoogescholen te bewerkstelligen. De studie in de talen heeft, namelijk in den laatsen tijd, eene groote uitbreiding erlangd door velerlei archieven en bronnen, wier onderzoek ook voor de geschiedenis van belang is.

In de volgende zitting werden de beraadslagingen over de Delftsche Academie geopend. Uit het tot dus ver gesprokene blijkt dat de Heer Hoekwater de plannen der Regering tot nadere regeling goedkeurt. De Heer Delprat verlangt een bepaald reglement, om dan met kennis van zaken over de aangevraagde sommen te kunnen oordeelen. De Heer Schimmelpenninck is tegen het afhankelijk stellen der zaak van eene wet op het hooger onderwijs, die men nog niet weet wanneer zij komen zal, en gelooft dat de Regering op den goeden weg is. De Heer Storm van 's Gravesande verlangt juist eerst die wet, omdat het nog geenzins uitgemaakt is of de Academie niet gemist kan worden. De Heer Baud schetst breedvoerig de behoeften aan eene dergelijke inrigting ter opleiding van O.-I. ambtenaren. De Heer Wintgens verdedigt de voordragt, omdat hij die gelden noodig acht tot bestrijding van eene der dringendste behoeften voor ons land, en wijst op het nut van dergelijk onderwijs, opdat er ook andere scholen bestaan, dan die voor de regtsgeleerdheid, waaruit thans voor 7/8 de sollicitanten voor staatsambten komen. De Heer Rochussen spreekt nagenoeg in denzelfden zin. De Heer Groen van Prinsterer ondersteunt het gevoelen van den Heer Delprat.

De Minister van Binnenl. Zaken zegt dat de post voor de Delftsche Acad. op herhaald verlangen der Kamer, thans op de begrooting is geplaatst, en wel 1°. om de regelmatigheid; 2°. opdat er later geen onzekerheid over haar bestaan zou wezen; 3°. omdat er geenig geld meer noodig is tot verbetering, en beantwoordt verder eenige bedenkingen der hem voorgegane sprekers.

AMSTERDAM, 29 November.

In de zitting van den Gemeenteraad van Maandag is behandeld het leenings-voorstel der Heeren R. J. Schimmelpenninck c. s. Tegen dat voorstel, leening van 3 millioen nominaal kapitaal rentende 4 pCt., in 3000 obligaten ieder groot *ƒ* 1000, uit te geven in reeksen en met eene jaarlijksche aflossing à pari van ten minste 1 pCt., zijn bedenkingen ingediend door de HH. Broms c. s., die met het oog op het project van de conversie der 5 pCts. gevestigde stedelijke schuld, de rente der nieuwe schuld op 3½ pCt. wenschen bepaald te zien. Met 20 tegen 14 stemmen is het beginsel van de door den Heer Broms, voorgestelde rentebepaling verworpen, en mitsdien bepaald dat de rente zal zijn 4 pCt. Zonder omvraag wordt besloten, dat het bedrag der leening zal zijn hoogstens 3 millioen.

De Heeren Fabius, G. Schimmelpenninck en Lintelo de Geer zijn benoemd tot eene Commissie, belast met het ontwerpen van een adres aan het hooger bestuur, daartoe strekkende, dat dit aan de wetgevende magt een wetsontwerp voordrage, de bepaling inhoudende dat, als eerste middel ter bestrijding der plaatselijke uitgaven, de opvoering van den gemeente-accijns op het gedistilleerd op 150 opcenten boven den rijks-accijns worde aangewezen, en deze bepaling aldus voor alle gemeenten in het rijk verpligtend worde gemaakt.

— Het bestuur der afdeeling Amsterdam, van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, heeft eene gouden medaille toegekend aan den Heer H. Mulder, Gezagvoerder van het barkschip *Sirius*, wegens de goede overbrengst van eene belangrijke bezending levende planten uit Java.

's HERTOGENBOSCH, 26 November.

Vrijdag jl. brak bij het lossen van zware zerksteenen een ijzeren ketting van de stads kraan en stortte de steen beschadigd neder. Heden, met de lossing voortgaande, was er weder een steen opgehaald, en had het schip de voorzorg gebruikt weg te schieten, toen de geheele ijzeren kraan bijna aan den grond weg brak en met zijn last in de haven nederstortte. De fonderingen zijn hecht en sterk bevestigd gebleven; de last is echter de kracht van het werktuig te boven gegaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

De Koning heeft aan den Heer J. J. Bastien de Orde van Leopold verleend. Deze Heer, thans 81 jaren oud, vervult sedert 1797 de betrekking van onderwijzer; sedert 18 maanden eerst heeft men hem eenen hulponderwijzer toegevoegd. Behalve zijne onderwijzers betrekking, is de waardige grijsaard ook nog Secretaris van twee gemeenten, welke bedieningen hij met ijver waarneemt.

ENGELAND.

LONDEN, 28 November.

De Generaal Simpson, gewezen Opperbevelhebber van het leger in de Krim, is alhier aangekomen en heeft zich terstond naar het bureau van oorlog begeven.

— De dagbladen bespreken thans algemeen eene aanstaande ontbinding van het Parlement. Sommigen verzekeren dat daartoe stellig is besloten, terwijl anderen beweren dat daaromtrent eerst beslist zal worden nadat het Parlement vergaderd is. De *Morning Post* verzekert echter dat er geene ontbinding zal geschieden, maar dat het Parlement niet voor den gewonen tijd, namelijk tegen het laatst van Januarij, of in het begin van Februarij,

vergaderen zal. In het Ministerie blijven voortdurend verschillen bestaan, over de volgende belangrijke vraagstukken: middelen om in het volgende jaar in de oorlogskosten te voorzien, over het beleid van den oorlog, en over de voorwaarden van mogelijke vredesonderhandelingen.

— Omtrent de vroeger vermelde vredes-voorstellen door den Keizer van Rusland aangeboden, zegt de *Press* dat die daarin zouden bestaan dat de Czaar behalve de vier waarborgpunten, de Circassische nationaliteit wil erkennen en de versterking van de Bosporus- en de Aziatische grenzen gedoogen. De openingen daartoe zou hij aan Keizer Napoleon gedaan hebben, die ze verder aan de Engelsche Regering mededeelde, en vooral een rijpe overweging aanbeval. Waarschijnlijk echter zullen deze voorstellen schipbreuk lijden, op de oorlogszuchtige invloed van het Kabinet. Het oorlogszuchtige blad *Herald* bevestigt deze berigten.

— De Bankiers en kooplieden alhier hebben een adres van gelukwensching aan den Koning van Sardinie onderteekend. De Baron Rothschild heeft echter geweigerd te teekenen.

Aan Sir Campbell zal door de inwoners van Glasgow een eeredegen worden aangeboden.

— De Generaal Windham is benoemd tot hoofd van den algemeenen staf bij het leger in de Krim.

— Op de werf van den Heer Laird is een mortierboot van stapel geloopen, die in 19 dagen is gebouwd. Er moeten aldaar nog 14 stoomvaartuigen en 12 mortierbooten worden vervaardigd.

— Nabij Liverpool is een bombardeerboot te water gelaten, die gewapend, niet meer dan 3 voet diepgang zal hebben; zij is zoo stevig van ijzer gebouwd, dat geen kanonkogel haar kan beschadigen; ook zal zij weinig zigtbaar wezen, dewijl zij groen geschilderd is.

— De dweepige onverdraagzaamheid en godsdiensthaat in Ierland breekt daar te land nog steeds in velerlei daden van ergerlijken aard of woest geweld uit. Onlangs zijn de Redemptoristen beschuldigd van Bijbels te hebben verbrand. De Staat heeft een regtsgeding tegen hen aangelegd, waaruit men hoopt dat de waarheid of onwaarheid dier beschuldiging duidelijk aan het licht moge komen. "Is het waar dat zij in hunne dweepzucht zoo verre gingen, dan mogen wij wel op hen de woorden toepassen: »Zij weten niet wat ze doen."

Dezer dagen is uit weerwraak in het stadje Parsonstown een fraaije steenen kruis, dat het voorplein van een klooster der Barmhartige zusters versierde, vernield, tot de Protestanten die zulks bedreven, mag wel gezegd worden: »Gij weet niet van hoedanigen geest gij zijt."

— Volgens berigten uit New-York, zijn op het meer van Michigan de stoombooten Omer-Pacha en Delaware in een geweldigen storm te gronde gegaan; vaartuigen en ladingen waren verzekerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 November.

De benoemingen bij het Legioen van Eer door den Maarschalk Pelissier gedaan zijn bij Keizerlijk besluit bekrachtigd. Onder anderen komt daarbij voor: Jerome Napoleon Bonaparte, Luitenant van het 7de reg. dragonders.

— Maandag heeft de Keizer, in gezelschap van den Koning van Sardinie een jagtpartij in het bosch van St. Germain gehouden, en des avonds de voorstelling in de groote opera bijgewoond. Heden heeft op het veld van Mars ter eere van den Koning eene groote wapenschouw plaats gehad die ook door de Keizerin is bijgewoond; 57 escadrons ruiterij en 46 bataillons infanterie waren aldaar vereenigd. Overal werden de Vorstelijke personen met geestdrift begroet.

— De Engelsche Generaal Simpson is bij zijne doorreize naar Londen bij den Keizer en bij den Koning van Sardinie toegelaten.

— Men heeft alhier, ook in het belang der stedelijke kas, die groote uitgaven tot verfraaijing der stad te doen heeft, staat gemaakt op een vergrooten toevloed van vreemdelingen bij gelegenheid der wereldtentoonstelling. Volgens eene uit officiële opgaven opgemaakte berekening, zijn te Parijs van den 1sten April jl. tot den 15den dezer bezocht door 579,549 elders woonachtige personen, waarvan 410,945 uit de provincien van Frankrijk en 168,604 uit het buitenland kwamen. In denzelfden tijd van het jaar 1854 was Parijs bezocht door 223,913 elders woonachtige personen, waaronder 52,986 buitenlanders.

— Bij de Academie zijn thans nog twee plaatsen vacant door het overlijden van de HH. Lacretelle en Molé, en nog drie nieuwe leden in te leiden, namelijk de HH. Ponsard, Legouvé en de Hertog de Broglie.

— Geruchten hier in omloop houden in, dat de bondgenooten voornemens zijn het geheele zuidelijke gedeelte van Sebastopol te vernielen en slechts drie versterkte punten in bezit te houden, Kamiesch, Eupatoria en Balaklava, waartoe niet meer dan 30 à 40,000 man zouden vereischt worden. Overigens spreekt men in sommige kringen van vredesonderhandelingen, gegrond op de terugkeer naar Weenen over Petersburg van den Graaf Stackelberg, Adjudant van den Keizer van Rusland; die eerst naar het leger in de Krim zou vertrekken, maar tegenbevel heeft ontvangen.

— Berigten uit Konstantinopel ontvangen, melden dat te Sebastopol het vuur van de Russische zijde is verdubbeld en dat zij met gloeijende kogels schieten, hetwelk door de bondgenooten wordt beantwoord. Men had eene geweldige ontploffing gehoord in de rigting van Balaklava. Het Engelsch-Duitsch legioen had veel door ziekte te lijden. Het beleg van Kars werd voortgezet en Omer-Pacha bedreigde Soegdidi.

— Uit de Zwarte zee wordt gemeld, dat nagenoeg al de schepen der bondgenooten thans meer schade lijden, dan ooit te voren door het vuur der Russen. De buitenwanden der schepen worden bedekt met groote wormen, die al het houtwerk wegknagen. Het schijnt dat deze groote plaag aan al de schepen ten deel valt, die in deze wateren verblijven, zoodat ook de Russische vloot er vroeger groote schade door leed.

— Onderscheidene dagbladen maken melding van de uitvinding eener electrische beweegkracht, bestemd om den stoom te vervangen. De uitvinder Dubosc heeft reeds daarmede proeven afgelegd in tegenwoordigheid van de Prefect van Toulouse. Het werktuig is zeer klein en kan onder den arm genomen worden, echter doet het een rad van 50 duimen in doorsnede 12 malen in eene seconde omwentelen.

— De vrouw van een werkman bij de spoorwegdienst, die reeds 57 jaren telt, is te Lyon van een zoon bevallen.

— Te Lyon is een zware brand uitgebarsten in het entrepot van wijnen van den Heer Magnin. Het gebouw was in 60 onderscheidene pakhuizen verdeeld, waarvan 12 zijn vernield.

ITALIE.

Op 21 December zal er door den Paus een Consistorie worden gehouden, waarin de zoo dikwijls uitgestelde benoeming van Kardinalen zal plaats hebben. Men noemt als zoodanig de Aartsbisschop van Weenen, Mgr. di Pietro, Nuntius te Lissabon, een Fransch Bisschop en nog een ongenoemde.

— Te Messina heeft den 13den een zware storm gewoed, die zeven uren duurde, en groote schade heeft aangerigt. Een aantal menschen moeten daarbij het leven hebben verloren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 27 November.

De Evangelische Opper-Kerkeraad heeft aan de Koninklijke Consistoriën der Duitsch-Evangelische gemeente een afdruk doen toekomen van het verhandelde op de Evangelische conferentie te Eisenach, over de heiliging van de Zon- en Feestdagen. Hij hoopt daardoor meer en meer de aandacht op die gewigtige zaak te vestigen en tevens dat de te nemen maatregelen, door gezamentlijke medewerking, tot het gewenschte doel zullen bereiken.

— Omtrent de bedienden die onlangs wegens het ontvreemden van brieven in hechtenis zijn genomen, verneemt men, dat zij zich alleen meester maakten van brieven aan hen gerigt bij wie zij in dienst waren. Zij openden, door middel van valsche sleutels, de bewaarplaatsen dier stukken, namen er copie van en lieten de brieven op de plaats. Onder de stukken die zij gebruikten zijn ook dépêches, maar geen brieven van personen tot het Russische Hof behoorende.

— De policie te Dusseldorp is er in geslaagd te Duisburg twee personen in hechtenis te nemen, op het oogenblik dat zij bezig waren eene som van 2000 daalders, gedeeltelijk uit valsche Pruissische schatkistbilletten, gedeeltelijk uit valsche daalders bestaande, onder elkander te verdeelen. Of zij zelve valsche munters zijn, of alleen het in omloop brengen van deze aanzienlijke som valsch geld bedoelden, moet nader blijken.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 November.

Volgens de Fransche *l'Univers* heeft de Keizer, aan den Paus een blijk van zijne vreugde over het sluiten van het concordaat willende geven, de eere daarvan aan de Koningin der Hemelen toegekend, door eene som van 250,000 fr. ter zijner beschikking te stellen, als eene bijdrage voor de oprigting van het gedenkteeken der Onbevlekte Ontvangenis en voor de herstelling der St. Pauls kerk te Rome.

— Dezer dagen zijn onderscheidene personen, welke het gesloten concordaat ongunstig wilden beoordeelen, op verschillende plaatsen des rijks in hechtenis genomen.

— De Aartshertog Ferdinand Maximiliaan is thans weder volkomen hersteld.

— De Pastoor Venz te Geiselhöring bij Straubing, aan den Donau, ontving dezer dagen een eigenhandig schrijven van Keizer Napoleon III, waarin deze hem de afzending van 6 kanonnen uit Parijs berigt, ten einde daarvan, tot herinnering aan zijnen voormaligen studiemakker, den tegenwoordigen Keizer, eene klok voor zijne kerk te doen gieten.

— Tot herstelling van den Dom te Spiers is van 1 Nov. 1854 tot 1 Nov. 1855 bijgedragen 38,941 fl. In het geheel heeft de bouwvereeniging ter harer beschikking 78,093 fl. Om hare taak geheel ten einde te brengen heeft zij nog 32,000 fl. noodig.

— Mevr. Ida Pfeiffer heeft eene zeer vleijende uitnoodiging uit Berlijn ontvangen, om aldaar voorlezingen over hare laatste reis rondom de wereld te houden.

— Te Triëst zijn berigten uit Indië aangebragt. De opstand onder de Santals verloor niets van haar kracht. In China was de Keizerin-Weduwe overleden en hadden de opstandelingen een corps der Keizerlijke troepen in de provincie Tang verslagen.

RUSLAND.

De Schout-bij-Nacht v. Glasenapp zal zich met eene geheime zending naar Kopenhagen begeven.

— Volgens *le Nord* is de ziekte van Prins Paskewitsch van ernstigen aard. Zijn zoon heeft plotseling Petersburg verlaten en zich naar Warschau begeven. De Hoogleeraar Schönlein uit Berlijn en Prof. Dietl, bevinden zich aan het ziekbed des Veldmaarschalks.

— Het ontslag van den Minister, Graaf Kleinmichel, heeft groote tevredenheid verwekt. De Generaal was in alle kringen der Russische maatschappij onbemind; de misbruiken van zijn bestuur waren tot een spreekwoord geworden.

TURKYE.

Er is thans eenig ligt verspreid over den lagen aanval van de Turksche soldaten op de Fransche posten bij het hospitaal. Het bevestigt zich dat de oorzaak in de dweepzucht van de studenten in den Coran is gelegen, die genoemde soldaten hebben opgezet. Meermalen hebben zij het de Regering

daardoor moeijelijk gemaakt, o. a. bij het inroepen van de Westersche Mogendheden in de Russische-Turksche quaestie, toen de Sultan genoodzaakt is geweest velen hunner te verwijderen. Het viel hun gemakkelijk dit oogmerk te bereiken, daar de Tunezen bekend staan, voor even dweepziek als de Marokkanen. In het veld zijn zij daarentegen zeer lat van aard, waardoor zij zich de algemeene minachting van de troepen der bondgenooten op den hals hebben gehaald.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 22 tot en met den 28 November 1855.

BEVALLEN: E. J. Gratama, geb. de Jonge, Z. — N. de la Rie, geb. Regeer, Z. — G. Larrewyn, geb. Laven, D. — M. J. van Weeren, geb. van der Togt, D. — C. M. Hasselbach, geb. Dekker, D. levenl. — M. van der Steen, geb. Akkers, Z. — S. C. Wijnbeek, geb. van Leeuwen, Z. — A. E. de Wolf, geb. Smit, Z. — S. van der Linden, geb. Zaalberg, Z. — C. van Waalwijk, geb. Kooreman, Z. — P. Vierssen, geb. de Gorter, Z. — J. P. van der Wegen, geb. Verwer, D. levenl. — E. Flanderheyn, geb. Reyk, D. — M. Koreman, geb. Goewinter, Z. — G. Oudshoorn, Z. — J. C. Meyers, geb. Sira, D. — M. C. Marks, geb. Vrijbloed, D. — H. F. de Mumik, geb. van den Berg, D. levenl.

OVERLEDEN: J. M. Batteljee, geb. Jenny, 54 j. — C. Hanselaar, D., 4 j. — J. Bogge, geb. Melkstop, 82 j. — K. Segaar, 46 j. — J. Singerling, Z., 8 w. — A. Delfos, 50 j. — J. H. van Leeuwen, 74 j. — H. T. Pierlot, D. 20 j. — M. C. le Clercq, geb. van den IJssel, 59 j. — W. J. Guley, Z., 4 m. — C. B. van den Berg, 20 j. — Corn^a. Morlegein, 72 j. — C. J. Eggink, Z., 3 j. — J. Flaman, geb. Mussec, 59 j. — G. van Doorn, D., 2 j. — Paul. Geert. van Berkel, 18 j. — Adr^a. Rem, 76 j.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 29sten November de Heer J. R. Metman, van 's Gravenhage, in de Regten, na Openbare verdediging van zijn Specimen: *de nonnullis locis in quibus differat Methodus procedendi in foro civili ex Codice Indo-Neerlandico a Codice nostro.*

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van een ZOON, ANNA GEERTRUIDA DORREPAAL, LEDEBOER, Echtgenoote van

A. VAN IPEREN,

LEYDEN, 28 November 1855. *Chirurgijn en Vroedmeester.*

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Voor de bewijzen van deelneming, betoond bij de bevalling van mijne Echtgenoot S. M. W. VAN BENTEN, betuig ik door deze mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 29 November 1855. A. STOKHUYZEN.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, ontvangen bij en na het overlijden van mijne zeer geliefde jongste Dochter, betuig ik den welmeenendsten dank.

LEYDEN, 28 November 1855. W. P. KRUIT,

Mede namens hare Broeders en Zusters.

DIAKENEN DER NEDERDUITSCH-HERVORMDE GEMEENTE alhier, berigten dat de **warme spijs-uitdeeling** aan hunne Armen Maandag 3 December e. k. een aanvang zal nemen. Van Zaturdag 1 December e. k. zullen aan het Huiszittenhuis verkrijgbaar zijn **doorloopende Spijskaarten** voor 13 weken, houdende **26** portiën à *f* 1.50, of plaatsende **Dagbriefjes** van eene portie à 6 Cts. De dagen der uitdeeling zijn *Maandag, Woensdag, Donderdag* en *Zaturdag*.

Diakenen vertrouwen dat deze vervroegde Winterbedeeling aan vele oppassende Huisgezinnen, wier behoefte zoo dringend is, ook door vele Weldadigen zal worden gewaardeerd, en nog vele Gemeenteleden zal aansporen om mildelijk bij te dragen tot de gewone **Nieuwjaars-Collecte**, die op Zondag den 9den December e. k. in alle Godsdienstoefeningen bij eene derde inzameling zal plaats hebben.

Namens Diakenen voornoemd,

P. J. ZUURDEEG, Praeses,

F. ZAALBERG, Scriba.

Théâtre à Leide.

Dernière Représentation, donnée par la Troupe du Théâtre Royal Français de la Haye, sous la Direction de Mr. J. RENAULT.

VENDREDI 30 Novembre 1855. Le 1e Représentation de ***Normandie de Caen***, Vaudeville en 1 Acte par MM. DUVERT et LAUZANNE. ***Riche d'Amour***, Vaudeville en un Acte par MM. XAVIER, DUVERT et LAUZANNE, et ***le Coucher d'une Etoile***, Comédie en un Acte, par Mr. LÉON GOZLAN.

On commencera à six heures et demie.

Prix des Places à l'ordinaire.

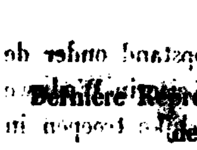

De Ondergeteekende maakt bij deze aan zijne geëerde Begunstigers en verdere Stadgenooten bekend, dat hij door veranderde omstandigheden zijne **Vleeschhouwerij** op den 1sten December a. s. zal **verplaatsen** naar de tweede St. Pieterskerk Choorsteeg, Wijk IV. No. 480. Hij beveelt zich op nieuw aan, onder belofte eener prompte en civile bediening.

C. CHRISTIAANSE,

Beschuitsteeg, Wijk VII. No. 919.

ATTENTIE.

JAN KOK, zijne Vrouw en Dochters, te *Oegstgeest*, rooven mijne eer en lasteren van mij achteraf; maar durven ondanks mijne herhaalde uitnoodiging, dien hoon en laster onder getuigen tegen mij niet volhouden, zij vreezen de geregtigheid.

Ik noodig hen nogmaals daartoe uit, en zoo daaraan niet wordt voldaan, verklaar ik hen opentlijk voor **eerroovers en lasteraars.**

LISSE, 28 November 1855. G. STRENGERS.

Burgerjongens van 12 tot 17 jaar, kunnen dadelijk werk bekomen bij J. J. SLEYSER, Plaatkleurder, Hoogewoerd, Wijk III. No. 395, alhier.

Beste **Zeeuwsche Winter-Aardappelen**, te bekomen voor *f* **3.50** het Mud, bij G. VAN RIJN, op het Rapenburg, hoek van de Nonnesteeg.

De Publieke Verkooping der HUIZEN, te *Leyden*, op de Langebrug, Wijk IV. No. 457 en 458, zal **geen voortgang** hebben; zijnde uit de hand verkocht.

UIT DE HAND TE KOOP.

Op zeer aannemelijke voorwaarden wordt, door bijzondere omstandigheden, *te Koop* aangeboden in een der volkrijkste Dorpen nabij de Stad *Leyden*, eene op den besten stand geplaatste, zeer florissante winstgevende **Brood- en Beschuitbakkerij**, met eene complete Inventaris van Gereedschappen en toebehooren, waarin gemiddeld per week ruim 25 mud Tarwe en Rogge verbakken wordt, benevens het hechte en sterke **Huis**, waarin deze zaak sedert jaren met het beste gevolg wordt uitgeoefend en voorzien is van ruime Graan- en Builzolder, zijnde er aan het Huis mede verbonden Stal, Hooiberg, Erf enz., alzoo tevens geschikt ter uitoefening eener Boerderij.

Inclinerende adresseren zich met *franco* Brieven onder Letter **W.** bij J. M. SECREVE, *Commissionnair*, Hooigracht te *Leyden*.

SCHREUDER EN VAN BAAK, Boek- en Kunsthandelaren alhier, berigten dat bij hen voorhanden is eene ruime en uitgezochte verzameling

KINDERBOEKJES,

geïllustreerde en andere Werken van wetenschap en smaak, meest allen gebonden in rijke en sierlijke Banden, uitmuntend geschikt voor St. Nicolaas, Kers- en Nieuwejaars geschenken, tot de levering waarvan zij zich minzaam aanbevelen.

Om de uitgebreidheid der collectie, zal er dit jaar geen Catalogus worden rondgezonden.

Heden Vrijdag 30 Nov. en Zaturdag 1 Dec., des namiddags ten *vijf* ure, **Verkooping der Theologische Boeken,** waarbij die van BRAKEL, HELLENBROEK, v. OUTREIN enz., ten huize van den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 28 November.

		Laagst-koers	Hoogst-koers	Gesloten
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	62[illegible]	62[illegible]	62[illegible]
Dito Certificaten	3	73[illegible]	73[illegible]	73[illegible]
Dito dito	4	92[illegible]	92[illegible]	92[illegible]
Amortisatie Syndicaat	3½	89		
Handelmaatschappij	4½	129		
O. I. Leening	4	—		
Aandeelen Holl. Spoorweg	4			—
Dito Rijn-Spoorweg	4½			
FRANKRIJK, Certif.	3			—
Dito dito	4½			
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	101¼		
Dito dito 1828 en 1829	5	100	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	80⅞	81¼	—
Dito 1840	4	74⅝	—	
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	—	—	
Dito dito Nieuwe	4	—	—	
Inschrijving in Assign.	6	—		
Certificaten van dito	6	56⅞		
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	142½		—
Dito Obligatiën	4			
SPANJE, Obligatiën à	1 pCt.	19[illegible]	19[illegible]	19[illegible]
Dito Obligatiën	3	38⅛	38⅜	—
Dito Binnenl. à 6 pCt.	3	33	33[illegible]	33
Bewijzen Coupons			—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij GOLL	5		—	—
Dito	4	56½	—	—
Dito Metall.	5	62[illegible]	62[illegible]	62[illegible]
Dito Nieuwe	5	72[illegible]	72[illegible]	72[illegible]
Dito 1847	2½	31[illegible]	31[illegible]	
BELGIE	2½			
Dito bij ROTHSCHILD	2½	49[illegible]		—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	98		—
PORTUGAL, te Londen	3	40	40[illegible]	—
Dito dito	4			—
PERU	4½			—
VENEZUELA	3½		—	—
MEXICO	3	18[illegible]	18[illegible]	—
AMERIKA, Bankactiën		1[illegible]	1[illegible]	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. la Lau.